

akkor sem mondhatjuk magunkat jónak, mert az evangéliumok szerint csak Isten, egyedül a mindenkivel jót tevő Isten a tökéletes jó.

Az élet nem farsangi tréfa és nem komor önmarcangolás, hanem a jobbra, tökéletesebbre való igyekezet a magunk és embertársaink érdekében, Isten dicsőségére. Ha tökéletes akarsz lenni, hallgass Jézus szavára: „Jer, és kövess engem”, így hív. Ámen

A GYÓGYÍTÁS HIVATÁSA^{*}

Ján 5,1-17

Kedves Testvéreim! Főt. dr. Szabó Árpád unitárius püspök úr elnézését kéri a konferencia megjelent tagjaitól, hogy személyesen nem lehet jelen, mert a beütemezett munkaterv szerint, a meghívás előtt, már „eladta magát máshova”. Engem küldött maga helyett, hogy köszöntsem az Unitárius Egyház és az Ő nevében a megjelenteket, és eredményes szakmai-szellemi és lelki sikert kívánjak a jó szándékú megjelenteknek.

A 38 évig nyomorék-beteg Bethesda tavi gyógyulásának történetét olvasta fel református kollégám a Bibliából, az ökumenikus egyeztetés alapján ezt a történetet kellene gyengécske tehetségem alapján „ki-felboncolnom”.

A felolvasott Bibliai történet Jézusnak a hittel való gyógyítás-sorozatából való. A csíksomlyói kegytemplom jelképes Bethesda tavánál gondolkozunk együtt az Ige üzenetére. Egy szakma több specialistái találkoztak ma itt, különböző témában. Erről az egy történetről több szempont sajátosságából gondolkozunk el közösen.

A Bethesda tava az ősi természetgyógyászat jelképe is az angyal megjelenésének magyarázatában. Ősi pogány hagyományaink közé tartozik a tisztások, források gyógyító erejének a hatása, az oda való „búcsújárás”. Ma is elismerjük és értékeljük a természetgyógyászat felújított tapasztalatait. Értékeljük benne Istennek a természetbe rejtett gyógyító-orvosló ajándékát. Nem csak a gyógyszertárak drága orvosság-kínálata gyógyíthat, hanem a hitből fakadó szó bizalma is orvosság, amit nem írnak receptre, de láthatatlanul ott van minden recepten: hinni kell a gyógyítóban, és hinni kell a gyógyulásban, mert aki ezt a receptet aláírja, annak kell tudnia azt, hogy ő bízik abban, amihez nevért adta, és bíznak benne is. Nem csak az orvosságot, hanem a hitet is adni kell! Önmagunk garanciái vagyunk!

A beteg kitarító, ha türelmetlen is; vágya a gyógyulás. A bethesdai beteg 38 évig megszakítás nélkül ment a hite szerinti gyógyító tóhoz. Ő bízott, neki menni kellett, mert gyógyulni akart. Segítséget, gyógyítót 38 évig nem kapott az emberi közösség, az egymásra nem figyelés miatt. A reménységet nem adta fel. *Csak* Jézus ment hozzá: neki gyógyítania kellett.

Minden kórházra és orvosi rendelőre ki van írva nem csak a szak láthatóan és olvashatóan, hanem láthatatlanul a nagy reklám-kérdés is: „Akarsz-e

^{*} Elhangzott a Romániai Magyar Orvosok Szövetségének csíkszeredai istentiszteletén

meggyógyulni?" A beteg mindig akar és remél, ezért megy, nem csak a gyógyító hírnevéért, tudományos elismertetéséért, hanem a remélt gyógyulásért. ...Jézus a gyógyítás után ismeretlen akart maradni és elvegyült a tömegben, a beteg nem tudta gyógyítója nevét sem. Az önzetlenség kérdése kérdezi: miért? Azért, mert nem önmaga volt számára a fontos, a reklám, hanem a gyógyítás segítése. Nem Jézus tudását hangsúlyozza ki a Biblia, hanem Jézus által Isten segítségét. Az orvos Isten meghosszabbított segítségé.

Érdekes tanulsága a történetnek, hogy nem Jézus reklámozza önmagát, hanem a meggyógyult beteg. A beteg gyógyulása a legjobb reklám! A mellékajton belép a tudás és a reklám kérdése. A mellékajton belép az a hiedelem, hogy a betegség a büntetés kérdése. Ilyenkor nem csak a betegség fájdalma nyomja meg a vészcsengőt, hanem az Isten büntetésének a sejtése árnyékolja be tudati világunkat, és mondjuk: Isten büntetése van rajtunk. Ezt a torzult tudatot oldja fel Jézus. Az ősi ószövetségi hit szerint a szombat a tilalom napja, minden munkára az alkalmatlan idő. Felmerül a kérdés, hogy van-e alkalmatlan idő éjjel vagy nappal szolgálathban, vagy szabad naphban a gyógyításra? Jézust a törvény be nem tartásával vádolták. Egy megválaszolatlan kérdés kér feleletet: mi a fontosabb: a gyógyítás vagy a törvények betartása? Hiszem, hogy a hivatás lelkiismerete ad rá választ.

Jézus „munkálkodásnak” nevezi tettét, ami nem más, mint hivatás teljesítés. Úgy munkálkodott, mint Isten a maga „hivatásában”, amit naponként tapasztalhatjuk. A hivatás és a munka közti különbség öntudat és emberség kérdése. Mi testi és lelki gyógyítók abban vagyunk rokonok, hogy esküt tettünk arra, hogy tevékenységünk, tudásunk és tehetségünk szerint nem csak munka amit végzünk, hanem hivatásvégzés is önzetlenül. A felelősség szerinti munkára „mélto a munkás az ő bérére”, mondja a Biblia, de hivatásunk szerinti fizetés nem más, mint a lelkiismeret nyugalma.

A mi hitünk szerint mi mindnyájan, emberek, Isten munkatársai vagyunk. Míg Isten munkálkodik a világban és bennünk, addig nekünk is munkálkodnunk kell. A mértéke ennek az önzetlen szolgálat Isten és ember felé.

A tudás mellé hivatást, vagy a hivatás mellé tudást Isten ad. Isten nevében járunk el, és nem a magunk nevében, hogy gyógyítsunk testi és lelki, fordítva: lelki és testi bajokat. Így vagyunk Isten eszköze - Reményik szerint Isten ecsete-. Amíg Isten velünk és általunk munkálkodik önzetlen szeretetével - amit kegyelmének is nevezhetünk -, addig a hivatás mértékével méretünk meg Isten és ember szerint.

A beteg ember és emberiség mai nagy kérdése: akarsz-e meggyógyulni? Erre a mindenkori emberi válaszuk: nincs emberem a gyógyításra-gyógyulásra. Biztatásunk a Bibliából: Légy embere-gyógyítója minden testi-lelki betegnek! Munkálkodj! Isten is munkálkodik és neked-nekünk kell tennünk a legjobb tudásunk szerint, hivatásból az örök gyógyulásokért. Ez ma is Isten üzenete benned és általad is, ez árva és elhanyagolt népünk benned összpontosult reménysége, ez a jövő testi-lelki, egészségesebb életre vágyó közösségi kívánalmunk, és Isten számbavétele a lelkiismereted megnyugtató békességében.

Beteg világunkban higgy, hogy gyógyulj, gyógyulj, hogy higgy, hogy gyógyíthass. Ámen.

A PÉLDAADÓ ORBÁN BALÁZS*

Vannak emberek, akiket haláluk után teljesen befed a feledés pora, s vannak emberek, akik eszmévé finomulva szüntelenül nőnek a múlt időben. Vannak emberek, kiknek életköre nem terjed túl a családon, rokonokon, barátokon, s vannak emberek, akik egy nép gondját hordozzák szívükben, akik életüket készek mindenestől feláldozni a közösségért, a népért, amelyből vettek, Orbán Balázs az utóbbiak közé tartozott. A székelységnek a XIX. században az egyik legnagyobb terméke, az egyik legmagasabbra növekvő csúcsa volt.

A székelyudvarhelyi iskolából vitte magával az olthatatlan tudásszomjat. Az autodidakták legjobb fajtájából való volt. Nem sajnálta az időt, energiát és az áldozatot, mert egy gondolatnak volt a megszállottja: használni közösségének, népének. 1862–1867 között többnyire gyalog járta be a Székelyföld minden települését, hegyeit, váromjait, fürdőit, barlangjait, felleltározván e népnek szellemi-anyagi örökségét. A rendszerező elme alaposságával és a népet rajongásig szerető hazafi lelkének szárnyalásával megírta életművét: „A Székelyföld leírását”. Tudós társaságok munkáját végezte el egyedül hallatlan akarattal és munkabírással, mert rá akarta döbbszítani népét arra, hogy milyen hatalmas szellemi-anyagi gazdaság van a birtokában. E nagy munkában mindenütt felmutatja a nagy és szép példákat azért, hogy önbizalmat, öntudatot és bátorságot adjon a történelem viharaitól nem kímélt népének.

Politikai látását, meggyőződését életreszólóan meghatározta a Kossuth Lajossal és a Victor Hugoval kötött barátsága. Romantikus lelke, idealista alkata nem a rövidlátó, mérícskélő, peccsenyesítő politikusok közé állította, hanem a szabadságot és függetlenséget követelők közé. 1884-ben a Függetlenségi Párt egyik vezérszónokaként ezeket mondta: „...ma már még gyarmati rendszernek sem mondható a mi szomorú alárendeltségünk, mert például Kanada, India vagy Ausztrália - habár gyarmatai is Angliának - azért saját hadsereggel, önálló pénzüggel, külön vámterülettel, s külön bankokkal bírnak, aminővel mi nem rendelkezünk.” Az országgyűléseken minden alkalmat megragadott, hogy szószólója és védelmezője legyen a székelység ügyének. Egész politikai pályafutásában hű maradt ahhoz az elvhez, amelyet még ifjúkorában megfogalmazott: „Az én szenteim azok, akik elhaltak a szabadság hirdetésében, a nép jogainak védelmében.”

A szabadság, egyenlőség, testvériség elvei nemcsak politikai megnyilatkozásaiban vezették, de vallásos életében is. 1865-ben unitáriusá lett. Fájó emlékként maradt meg benne, hogy 1881-ben Székelykeresztúr és környéke nem választotta meg országgyűlési képviselőjének. Erre utalva írta végrendeletében: „A székelykeresztúri gimnázium alapítványánál székely nemzetem iránti szeretetemet az irányadó; mert én itt is igazán követem Krisztus tanait,

* Elhangzott Székelyudvarhelyen Orbán Balázs születésének 170. évfordulóján